

ревіряти проходження кожного етапу конкурсу кандидатом на службу в ДБР та не нехтувати принципами цього органу.

Науковий керівник: заступник декана факультету адвокатури з наукової роботи, асистент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» **Чекмарьова Лариса Юрївна**.

Курочкіна А. А.

студентка 1-го курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

СТАНОВЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ

Наразі Україна переживає складний і водночас доленосний етап у своєму розвитку. Вибір курсу на користь Європи є вкрай важливим як для нашої держави, так і для більшої частини світової спільноти, яка очікує Україну в своїх лавах як сучасну, правову, відкриту державу.

Створення Державного бюро розслідувань в Україні — це важливий крок для інституційного забезпечення реформування правоохоронних органів у контексті з чинним від 1 квітня 2012 року Кримінальним процесуальним кодексом України. Згідно ст. 1 Закону України «Про Державне бюро розслідувань» від 12 листопада 2015 року, Державне бюро розслідувань є центральним органом виконавчої влади, що здійснює правоохоронну діяльність з метою запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування злочинів, віднесених до його компетенції.

Запровадження Державного бюро розслідувань серед органів що здійснюють досудове розслідування в Україні (ст. 38 Кримінального процесуального кодексу України) — це довгий, тернистий шлях. Адже цей правоохоронний орган є ідеологічним нащадком Національного бюро розслідувань України (далі — НБР), створення якого не було завершено.

Перша спроба створити такий орган датується 1997 роком, коли 24 квітня було видано Указ Президента України № 371 «Про Національне бюро розслідувань». На жаль, особливих результатів роботи цей орган так і не спромігся досягнути. Виникли сумніви щодо доцільності подальшого функціонування даного органу. Офіційною ж причиною ліквідації НБР стало прийняття рішення Конституційним

судом України у справі за конституційним поданням народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Указу Президента України від 24 квітня 1997 року № 371 «Про НБР» через те, що парламент так і не розглянув проекти законів щодо організації та діяльності створеного органу. Тож на виконання цього рішення Конституційного суду України було видано Указ Президента України від 15 грудня 1999 № 1573, яким і було ліквідовано НБР.

Ще одна спроба створити НБР датується 2005 роком і пов'язується зі створенням відповідно до Розпорядження Президента України від 15 березня 2005 року та Указу Президента України № 834/2005 від 23 травня 2005 року, до рішення Робочої групи з розроблення концепції утворення та організації діяльності НБР а рішень Міжвідомчої комісії з питань реформування правоохоронних органів. Але Розпорядження було скасоване 6 серпня 2008 року через відсутність дієвих результатів.

Необхідність створення Державного бюро розслідувань зумовлена п.9 «Перехідних положень» Конституції України з огляду на намір позбавлення прокуратури функції досудового розслідування злочинів. Прийняття чинного Кримінального процесуального кодексу дало черговий поштовх до роботи над створенням спеціалізованих органів досудового розслідування кримінальних правопорушень. Адже положенням, вказаним п.9 у розділі «Перехідні положення» передбачено заснувати Державне бюро розслідувань до 20 листопада 2017 року.

Попри те, що Закон України «Про Державне бюро розслідувань» було прийнято у 2015 році, воно було утворено лише 29 лютого 2016 року постановою Кабінету Міністрів України № 127. Кабінет Міністрів України погодив організаційну структуру ДБР 13 грудня 2017 року, до якої увійшли: 15 управлінь та 4 самостійних відділи центрального апарату, 7 територіальних управлінь, Науково-дослідний інститут ДБР та Академія ДБР.

Бюро запрацювало 27 листопада 2018 року. Згідно ст. 5 Закону України «Про державне бюро розслідувань», Державне бюро розслідувань вирішує завдання із запобігання, виявлення, припинення, розкриття і розслідування:

- 1) злочинів, вчинених службовими особами, які займають особливо відповідальне становище відповідно до ч.1 ст.9 Закону України «Про державну службу», особами, посади яких віднесено до першої — третьої категорій посад державної служби, суддями та працівниками правоохоронних органів, крім випадків, коли ці злочини віднесено до підслідності детективів Національного антикорупційного бюро України;

- 2) злочинів, вчинених службовими особами Національного антикорупційного бюро України, заступником Генерального прокурора — керівником Спеціалізованої антикорупційної прокуратури або ін-

шими прокурорами Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, крім випадків, коли досудове розслідування цих злочинів віднесено до підслідності детективів підрозділу внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України;

3) злочинів проти встановленого порядку несення військової служби (військових злочинів), крім злочинів, передбачених ст. 422 Кримінального кодексу України.

На нашу думку, слід не зупинятися на досягнутому та удосконалювати законодавство щодо діяльності Державного бюро розслідувань для його подальшого розвитку як важливого правоохоронного органу, який стоїть на захисті інтересів держави та суспільства та належного виконання завдань, які на нього покладені.

Науковий керівник: доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук **Билиця Ігор Олегович**.

Ленюк В. А.

студентка 1-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

ОСОБЛИВОСТІ РОЗПОДІЛУ ПОВНОВАЖЕНЬ МІЖ ДИРЕКТОРОМ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ ТА ЙОГО ЗАСТУПНИКАМИ

Вже не перший рік в Україні та у всьому світі проблемним питанням є скоєння злочинів державними службовцями, посадовими особами, правоохоронцями, суддями та найвищими службовцями. Питання щодо контролю та запобігання скоєння правопорушень є актуальною у сучасному світі та правовому житті в Україні та інших країнах. Це «явище» потрібно якнайшвидше викорінювати із сфери правопорушень адже особи які, що мають відношення до управління країною ні в якому разі не мають вчиняти правопорушення. В Україні діють спеціальні органи, що займаються саме справами такого роду загалом. Наприклад: Генеральна прокуратура України, Служба безпеки України.

З 27 листопада 2018 року запрацював орган, до компетенції якого входять вирішення справ у кримінальному провадженні, в яких фігурують правоохоронці, судді і найвищі службовці — Державне бюро розслідувань (далі — ДБР). Також Державне бюро розслідувань має функцію досудового (попереднього) слідства від прокуратури.